

Mededelingen en welkom
Zingen: Psalm 118:1,12
Stil gebed, votum en groet
Openingstekst Jesaja 44:3
Zingen: **Lied 683 (NLB) / Gz 76 (HB1938)**
Gebod van God
Zingen: Psalm 139:4 (H1773), 14
Gebed om verlichting van de Heilige Geest
Schriftlezing: Handelingen 1:4-5 en 2:1-21
Zingen: Psalm 145:3
Preek **Pinksteren: doop in de Heilige Geest**
Zingen: **Lied 150 (ELB)**
Dankgebed en voorbede
Inzameling van de gaven
Zingen: **Opwekking 167**
Zegen

Gemeente van Christus te Gouda,

1. Als ik aan de Geest denk... Als ik u vanmorgen zou vragen: maak de volgende zin eens af. Deze zin: 'als ik aan de Geest denk, dan denk ik aan ...' Wat zou u of jij dan op de stippellijn schrijven? Als ik aan de Geest van God denk, dan denk ik aan... welke beeld komt als eerste bij u of jou boven.

Misschien is het eerste beeld wel, dat van de **wind**. Lucas vertelt in 2:2 dat er geluid gehoord werd als een geweldige windvlaag, toen de Geest op de mensen neerdaalde. En elders in de Bijbel komen we dat beeld ook tegen: in Johannes 3. Als Jezus een gesprek heeft met Nicodemus over de heilige Geest. Dan vergelijkt hij de Geest ook met de wind. De wind waait waarheen hij wil en je hoort zijn geluid, maar je weet niet waar hij vandaan komt en waar hij heen gaat. De wind is er, je merkt het, maar je krijg hem niet in je vingers. Je kunt er als mens geen grip op krijgen, de wind gaat je te boven (preek Ds. Van der Spoel: God is wind). Zo is het met de Geest ook: hij is er, maar je kunt hem niet manipuleren, hoogstens tegenwerken. Hij gaat zijn eigen gang. Hij doet wat God behaagt.

Of misschien dacht je wel aan **vuur**. De vlammen van vuur die zichtbaar zijn op de hoofden van de discipelen in Jeruzalem. Zodat de mensen konden zien dat er iets met hen was gebeurd. De Geest zet mensen in vuur en vlam voor Jezus. Vuur staat voor passie (denk aan

de preek van Ds. Batenburg met Pinksteren 2015).

Of je dacht aan een **duif**. Als Jezus gedoopt wordt, daalt de Heilige Geest als een duif op hem neer. De duif als een symbool van de Heilige Geest. Vaak gebruikt. Alleen de tekst zegt niet dat de Geest in de gedaante van een duif neerdaalt, maar dat de Geest neerdaalt als een duif, de Geest komt naar beneden zoals een duif neerdaalt om ergens te gaan zitten. Maar goed, de duif is wel symbool geworden voor de heilige Geest. In het logo van de PKN is de duif ook te vinden. Een kruis, met in het hart een duif.

Vanmorgen wil ik in de preek op de stippellijn het woord **water** invullen. Als ik aan de Geest denk, dan denk ik aan water. Als er een beeld is wat goed duidelijk kan maken wat de Geest komt doen, waarmee je de heilige Geest kunt vergelijken, dan is dat water. Weet u, dat is niet een beeld dat ik nu even bedenken, maar het is in de Bijbel zelf al te vinden.

2. De Geest is als water. Als we lezen in Hand. 2:4 dat de discipelen – de mannen en vrouwen die in Jeruzalem aan het wachten waren op de komst van de heilige Geest, zoals Jezus hun opgedragen had – als de Geest op ze neerdaalt, dan worden ze allemaal **vervuld** met de heilige Geest. En dat woord 'vervuld' in het Grieks, *pletho* of *pimplemi*, wordt bijvoorbeeld gebruikt voor een spons. Een spons die zich volzuigt met water. De gelovigen zuigen de heilige Geest als het ware op en worden er helemaal mee doordrenkt. Een prachtig beeld. En als Petrus in zijn preek de profeet Joël aanhaalt, dat God zijn Geest zal **uitstorten** op alle vlees, dat betekent dat woord in het Grieks, *ekcheo*, letterlijk: uitgieten. Dat woord wordt gebruikt voor een emmer die vol water zit en die je leeggiet over iemand heen. Zodat je helemaal nat bent.

Anekdote. Ik moet denken aan een moment dat we net getrouwd waren en samen ergens gingen eten. We hadden tafel gereserveerd in een mooi restaurant aan de rand van het bos. Maar eerst zouden we nog een mooie wandeling maken door de bossen. We gingen op pad, maar raakten de route kwijt en verdwaalden. Toen begon het ook nog eens te

regenen. We werden helemaal klets en kletsnat. Door het lopen in de bossen werden onze kleren er ook niet schoner op. Toen kwamen we helemaal aan de andere kant van het bos er ergens weer uit. Met hulp van mensen hebben we de weg teruggevonden. Op weg naar de auto kwamen we langs het restaurant. Maar we waren zo doorweekt en nat geworden, dat we daar maar niet zijn gaan eten. Helemaal doorweekt.

Dat is het beeld dat hier gebruikt wordt. Als de Geest je hart vervult, kun je dat vergelijken met helemaal nat worden. **De Geest lijkt nog het meest op water.** Dat kom je vaak tegen in de Bijbel. Denk aan de woorden van Jesaja, aan het begin van de dienst: 'Ik zal water gieten op het dorstige, Ik zal mijn Geest op uw nageslacht gieten'. Of wat Jezus zegt in Joh. 7:38: 'wie in Mij gelooft, stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien' en dan gaat het over de heilige Geest.

3. Pinksteren: Jezus doopt in de Geest. Dat is wat er gebeurt op de eerste Pinksterdag in Jeruzalem. Jezus vervult de belofte die Hij aan zijn volgelingen had gegeven: Ik zal mijn heilige Geest naar jullie toezenden. Ik zal jullie dopen met de heilige Geest. Het **wonder** van Pinksteren is dat de gelovigen allemaal **gedoopt** worden. En dopen in de letterlijke betekenis is 'onderdompelen in het water'. Ik zal jullie onderdompelen in mijn Geest. Ik zal de spons van jullie hart vullen met het water van mijn Geest.

Weet u, dat was ook **aangekondigd**. Niet alleen in de gesprekken die Jezus vlak voor dood met zijn discipelen had, in de bovenzaal, toen Hij sprak over zijn heengaan en dat de Trooster daarna zou komen, maar eerder ook al. In de **prediking van Johannes de Doper**. Iets wat zelfs in alle vier de evangeliën terecht is gekomen. Dat wat Johannes steeds weer zei: ik doop jullie wel met water (dat was een doop van reiniging, waarbij mensen hun zonden beleden en ze door God in de doop werden schoongewassen), maar – zei Johannes – na mij komt iemand, die belangrijker is dan ik en **Hij zal jullie dopen met de Heilige Geest**; Hij zal jullie helemaal onderdompelen in de heilige Geest. Johannes wist eerst niet wie het

was. Maar toen Jezus werd gedoopt en de Heilige Geest op Hem neerkwam, maakte God Johannes duidelijk, dat Jezus Degene was die de mensen zou onderdompelen in de heilige Geest. Johannes keek vooruit naar dat moment. In de drie jaar dat de Here Jezus publiekelijk optrad, heeft Hij niemand gedoopt in de Geest. Dan kon toen nog niet. Want **eerst moest het grote obstakel tussen God en ons geslacht worden**; eerst moest de zonde verzoend worden aan het kruis. Toen Jezus dat gedaan had, was de weg vrijgemaakt en kon de Heilige Geest komen. Johannes keek vooruit. In de brieven kijken de apostelen op de doop met de Geest terug. Zo zegt Paulus in 1 Kor. 12:13: wij zijn allemaal gedoopt door de Geest in een lichaam. Elke verwijzing is dan in de verleden tijd. Johannes kijkt vooruit naar wat met Pinksteren gebeurt, de apostel kijken erop terug. Op de 50^e dag na Pasen, op het Pinksterfeest, doopt Jezus zijn volgelingen met de Geest. **Dompelt** hij ze helemaal onder in het machtige werk van Gods Geest.

4. Waarom dopen? Waarom gebruikt de Here Jezus nou dat beeld van de doop voor de komst van de Geest? Hij spreekt namelijk over dopen, dat is onderdompelen. Waarom vergelijkt Jezus het werk van de Geest met water? Waarin je kopje ondergaat.

Nou ik denk, omdat het zo'n **concreet beeld** is. Veel mensen vinden de Geest maar vaag en hebben er niet zo'n goed beeld bij. Dat is jammer. Maar bij water kunnen we ons allemaal iets voorstellen. Dat maakt het werk van de Geest een stuk concreter. Zal ik een paar dingen noemen?

4a. Water maakt nat. Met een beetje water kun je iemand behoorlijk nat maken. Giet maar eens een glas water over je hoofd. Niet alleen je hoofd wordt nat, maar het water zak naar je handen en bereikt misschien wel je voeten. Zo werkt de Geest dus. Zoals water je helemaal nat maakt, zo raakt de Geest je hoofd, hart, handen en voeten aan. Dat zie je hier met Pinksteren gebeuren. Neem nu Petrus. Een eenvoudige visser uit Galilea neemt hier heel vrijmoedig het woord (mond), hij blijkt opeens diep inzicht te hebben in de Schrift (hoofd), hij schaamt zich niet (als je nat bent door de

regen, maakt een beetje meer water ook niet meer uit), later zal hij het huis van de heiden Cornelius betreden (voeten). De Geest neemt alles in dienst.

4b. Water stroomt. Het gaat van de ene plek naar de anderen. Dat doet de Geest ook. Hij brengt mensen in beweging. De Geest stuwt de discipelen steeds verder de wereld in, dat zien we in het boek Handelingen: eerst Jeruzalem, dan Judea en Samaria, dan de wereld in. De Geest doorbreekt geografisch, sociale, intellectuele en andere grenzen. De Geest stroomt vanuit Jeruzalem de wereld in. Zet mensen in beweging. Altijd en overal.

4c. Water zoekt altijd het laagste punt op. Ook dat is wonderlijk, dat water steeds een lager gelegen punt opzoekt. Zo zoekt de Geest ook altijd de diepte op, waar mensen gebonden zijn, in de put zitten, daar zoekt de Geest hen op. De Geest stroomt naar de diepste en donkere hoeken van je hart, dat wat je verborgen houdt, wat niemand weet, daar brengt Hij het licht en de liefde van God, daar brengt hij reinheid en vernieuwing.

4d. Water is essentieel. Zonder water kun je niet leven. Dan ga je dood. Zonder de Geest kun je niet leven. Want de Geest helpt je in de Here Jezus te geloven. Zonder geloof in Hem, ga je verloren, ben je dood. Je kunt de Geest niet missen, net als je water niet kunt missen. Daarom roept Petrus de mensen in Jeruzalem op om in de Here Jezus te geloven. De Geest richt altijd de schijnwerper op de Here Jezus. Zonder Hem ga je verloren!

4e. Water reinigt. Vuile handen was je met water weer schoon. Dat doet de Geest dus ook. Als de Geest je hart aanraakt, laat Hij zien wat er niet goed is. Hij brengt verborgen zonden aan het licht. Hij zegt wat er niet goed is in je leven. Dat zien we ook hier. De preek van Petrus is radicaal. Zoals je bent kun je in het koninkrijk van God niet komen, bekeer je. Neem afstand van je zonden. Belijdt ze aan God, en Hij zal je zonden vergeven en je helemaal schoon wassen. De Geest reinigt.

4f. Water lest de dorst. Je kunt op een warme dag je dorst lessen met water. Zo doet ook de Geest. Het verlangen dat er in je hart leeft, de

hunkering naar God, het gemis, wordt door de Geest beantwoord. Hij maakt de nabijheid van God voelbaar. Hij doet je beseffen, dat God naar je omziet. Hij openbaart de liefde van de Vader in je hart. Daar zijn ze op de pinksterdag allemaal vol van. De Geest vult hun hart. De droge spons van verlangen en droefheid naar God, wordt heerlijk vervuld. Nieuwe liefde. Nieuwe passie. Nieuw vuur komt over de discipelen.

5. De Koning en de onderdanen. Op het Pinksteren stort God zijn Geest uit. Waarom doet Jezus dat? Het antwoord is eenvoudig. God wil zijn koninkrijk hier op aarde vestigen. Daar bidden we – als het goed is – elke dag om in het Onze Vader: Laat uw koninkrijk komen. Wat heb je nodig voor dat koninkrijk? Nou, een **koning en onderdanen**. En wat heb je nodig dat het koninkrijk goed functioneert? Een goede koning. Een Koning die gezalfd is met Gods Geest. Jezus is de gezalfde Koning! De Geest des Heeren was op Hem (Jes.11). De Geest van wijsheid en inzicht, raad en sterkte, de geest van de kennis en vreze des Heeren. Maar nu moeten zijn onderdanen ook met diezelfde Geest worden vervuld. En dat gebeurt met Pinksteren. God schenkt zijn Geest aan al zijn volgelingen. Nu worden de onderdanen van het Koninkrijk ook gezalfd, gedoopt in de Geest. De Koning is gezalfd en nu zijn onderdanen ook. Met de komst van de Geest rust de Here Jezus zijn volgelingen toe, om Hem te kunnen gehoorzamen en Hem te kunnen dienen.

6. Wonder van Pinksteren. Weet u wat het grote wonder dus van Pinksteren is? Als ik dat in een zin zou moeten samenvatten, dat is dat dit: met Pinksteren komt de Heilige Geest **definitief wonen** in de harten van de gelovigen. De Heilige Geest komt om te blijven. Zoals bij Noach de duif een takje zocht om op te rusten, zo zoekt de Heilige Geest een landingsplek om te kunnen blijven, en Hij vindt die landingsplek in de harten van de gelovigen. In de harten van mensen bij wie Hij welkom is.

Wat is er **nodig** om de Heilige Geest te kunnen ontvangen? Niet veel: (1) geloof in de Here Jezus, je vertrouwen stellen op Hem; (2) breek

met je zondige leven, belijdt je zonden aan God en Hij zal je vergeven; (3) vraag of God ook zijn Geest aan jou wil schenken. Meer niet. Als je de Here om zijn Geest vraagt, dan zal Hij die schenken. Want dat is **de belofte**. In Lukas 11:13 lezen we, dat onze hemelse Vader de heilige Geest zal geven aan hen die Hem daarom bidden. Iedereen die aan God vraagt om de Heilige Geest, zal deze Geest dus kunnen ontvangen.

Het wonder van Pinksteren is dus dat de heilige Geest woont in je hart. En iedereen die de Here Jezus toebehoort, is vanaf dat moment een tempel van de Heilige Geest. Weet u dat is zo bijzonder, als je daar over na denkt. Dat je als gelovige **een tempel** bent van de Heilige Geest. Dat inzicht heeft mijn leven verandert. Je ziet ook hier hoe dat het leven van de discipelen radicaal verandert. Want als de Geest intrek neemt in je leven, als God je hart vervuld, weet je wat er dan gebeurt? Zal ik eens een paar dingen noemen?

7. Vrucht van de inwoning. 7a. Spreken. Er gebeurt allereerst iets met je mond. Je gaat dingen zeggen, die je vanuit jezelf nooit zou zeggen of nooit zou delen met anderen. Wat de Geest werkt in je hart, dat komt naar buiten. Als de liefde van God in je hart is uitgestort, zoals Paulus in Rom. 5:5 zegt, dan komt dat naar buiten. De discipelen gaan spreken over de grote werken van God, vers. 11. Ze doen dat op de Pinksterdag in de talen van de mensen daar, maar de inhoud van wat ze zeggen, is letterlijk: **God groot maken**. In vers 47 lezen we dat zij God gaan loven. En als je de leerlingen van Jezus volgt in Handelingen, om te beginnen Petrus, maar later ook Johannes, Stefanus, en al die anderen, er is een naam die steeds weer op hun lippen komt, en dat is de naam van Jezus. Hij die het voor hen volbracht heeft. Hij die ze getrokken heeft uit de duisternis. Hij die alles van ze weet, en ze toch liefheeft. Het is **de naam van Jezus**, die steeds weer klinkt. Dat is nou typisch de Geest. Als je wilt weten of iemand de Geest heeft ontvangen, vraag hem of haar wie Jezus voor ze is. Dan merk je het vanzelf wel.

7b. Doen. Je ziet het ook in wat ze doen. Ze gaan dingen doen, die ze vanuit zichzelf nooit

zomaar zouden doen. Je ziet het in de **vrijmoedigheid** van Petrus, om voor de hele menigte een wervende preek te houden. Hij was maar een gewone man, net als wij. Maar als de Geest je aanraakt, dan leg je je alle schroom af. Je ziet het als Petrus in de naam van Jezus een verlamde aanspreekt, die weer kan lopen. In de naam van Jezus sta op. En de man staat op en gaat lopen en God groot maken. De Geest laat hem zien wat God van plan is en hij **gehoorzaamt**. Je ziet het door het hele boek Handelingen heen. Als de Geest Filippus naar een eenzame weg stuurt om de kamerheer uit Ethiopië te ontmoeten, dan luistert hij. Als Ananias de opdracht krijgt, om Paulus te ontmoeten en voor hem te bidden, dan gehoorzaamt hij. Dat verlangen werkt de Geest uit in je leven. Want het koninkrijk functioneert alleen als de koning op zijn onderdanen kan rekenen. Dat zullen we nooit uit eigen beweging doen of kunnen, maar de Heilige Geest spoort ons aan en legt het verlangen in ons hart en geeft kracht om het te doen.

Ik zou nog veel meer kunnen noemen. Maar dit is wat de Koning van zijn onderdanen verlangt en van iedereen die Hem wil volgen. Dat we vol zijn van Jezus; dat als God iets tegen ons zegt, het verlangen om iemand te bezoeken, voor iemand te bidden, iets tegen iemand te zeggen, of wat dan ook, dat we er dan gehoor aan geven. We kunnen zo iets nooit afschuiven, dat kan ik niet, dat heb ik geen cursus voor gevolgd, want alle dingen zijn mogelijk voor wie gelooft. Het is Pinksteren geweest. God heeft zijn Geest gezonden om te blijven. Als wij die Geest hebben ontvangen, dan kunnen we doen wat God van ons vraagt. Niet in eigen kracht maar in Zijn kracht. Dat is de blijvende betekenis van Pinksteren.

8. Opnieuw vullen. Even terug naar het water en de spons. Wat gebeurt er als je **een spons** uitknijpt, dan druppelt er water uit. Hoe meer wat er uit gaat, hoe droger de spons wordt. Zo kan het zijn in je leven. Als je hart niet echt voor de Here hebt geopend, is er niet veel water binnen gekomen. Of misschien heb je in je leven wel veel aan anderen mogen geven, een bemoediging, tijd en aandacht, gebed,

concrete zorg voor een broeder of zuster, dan kan het ook zijn dat de spons van je hart droger is geworden. Dat merk je. Dan is de omgang met de Here misschien ook wel droog in je leven, verschaalt. Dat zou zomaar kunnen.

Maar weet je, weet u, daar weet God raad mee! Daarom staat er in de Bijbel: 'wordt vervuld met de Geest. **Laat je maar opnieuw vervullen**, onderdompelen. God wil dat droge hart opnieuw bevochtigen. Hij wil niets liever dan je vervullen met zijn liefde en met zijn Geest. Je hoeft alleen maar je handen en je hart naar de Heere te openen. Heilige Geest van God, kom en vul mijn hart, vul mij opnieuw.

Gemeente, zou u dat willen, dat de Geest je hart vervuld, dat je de liefde van de Here Jezus opnieuw ervaart, dat je alle schroom aflegt en vrijmoedigheid ontvangt. Zou je dat willen?

Dan ga ik daar nu met u om bidden. Laten we bidden:

Here Jezus, u bent het die aan het kruis de zonde hebt verzoend; u bent onze Heiland; wij bidden u zie ons aan in uw genade, ons hart is vaak zo leeg en zo lauw, wij zijn mensen die het niet verdienen, dat u naar ons omziet, maar nu horen we dat u het bent die doopt met uw Geest, die ons hart en leven weer opnieuw wil vervullen, daarom bid ik u voor uw gemeente die hier samen is, jongeren en ouderen, zie het verlangen in hun hart en leven, verlangen en verlegenheid, raak hun hart opnieuw aan, vervul het opnieuw, dompel hen onder, in uw Geest: met nieuwe liefde en passie voor de Here Jezus, met nieuwe reinheid, met nieuwe gehoorzaamheid, met nieuwe moed en met nieuwe hoop, Here zegen zo uw gemeente, en verheerlijk u grote Naam. Dat bid ik u in de naam van Jezus, uit genade. Amen.